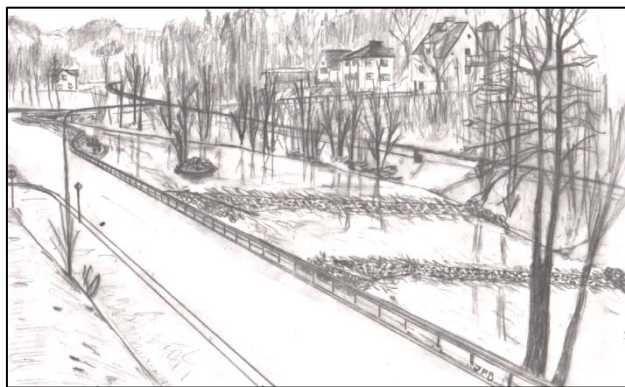

Från dålig start till lyckat slut

Utrivningen av Massadammen i Norrahammar

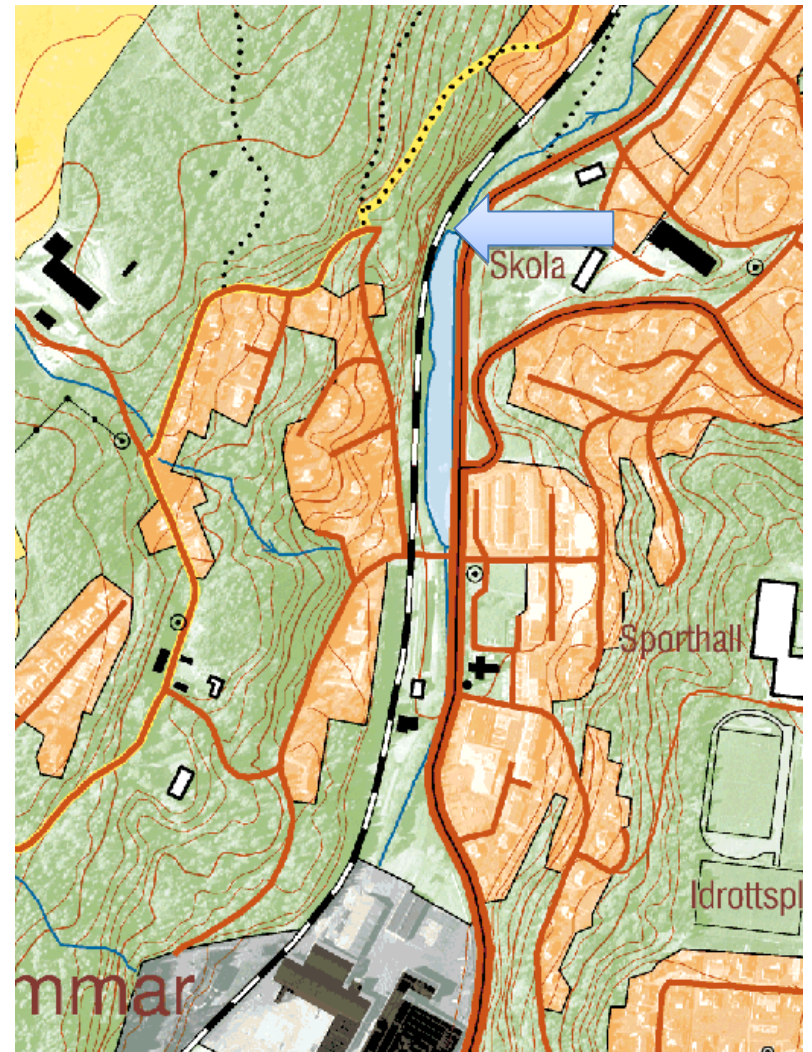
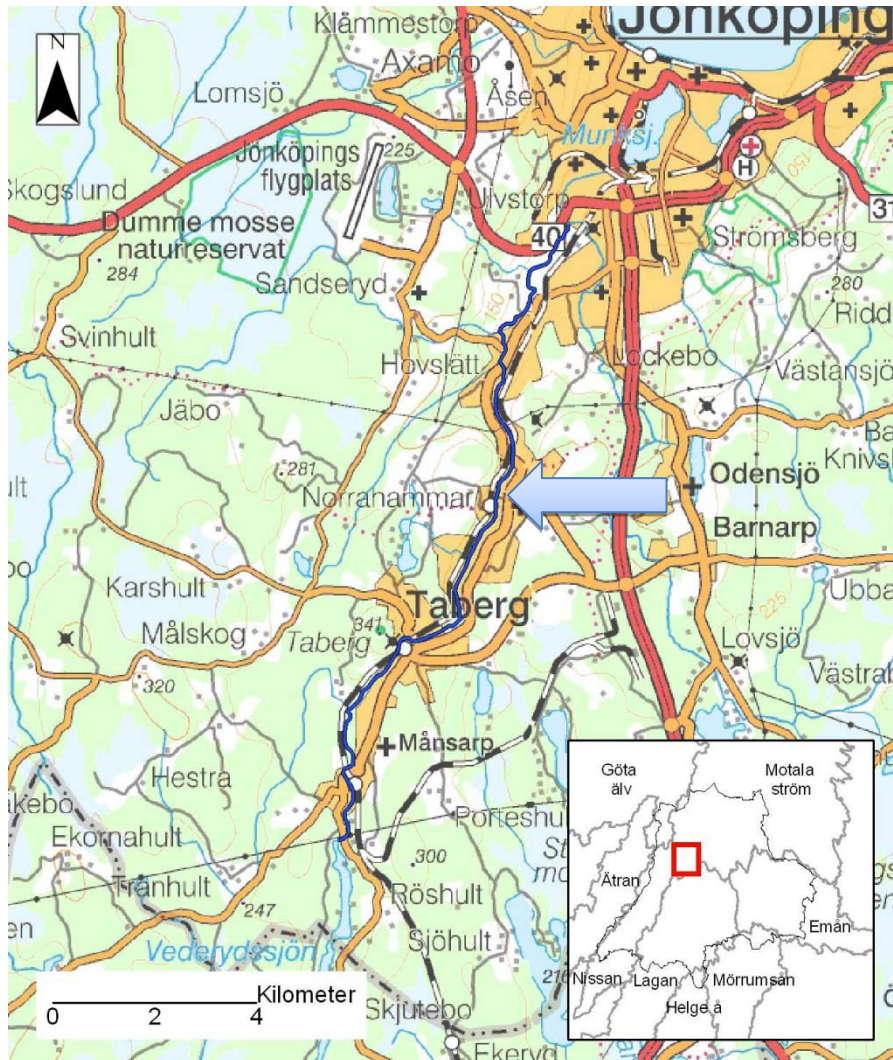

Upplägg

Var, Vad och Varför
Lösning 1.0
Ett annat "problem"
Lösning 2.0
Genomförande
Resultat
Lärdomar

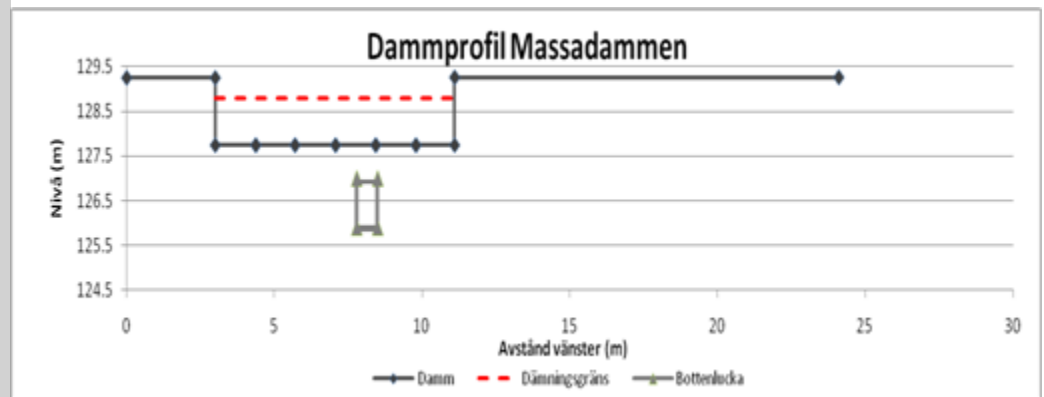

Var?

Vad?

- Fallhöjd: 3,7 m
- MQ : 1,2 m³/s
- Bredd: Ca 15 m, fri bredd endast 8 m
- Byggd 1906, lagligförklarad 1927
- Kraftverket nedlagt på 1950-talet

Varför?

- Restaurering av ett värdefullt vattendrag.
- Återskapa tidigare fiskvandring
- Nya naturvärden i Tabergså
- Ökad produktion av öring
- Bättre fiske i Vättern och Munksjön
- Minska översvänningsproblematiken
- Ta bort regleringsbehovet
- Minska skötsel och underhåll

Lösning 1.0 - Utrivning

Utdrag ur Minnesanteckningar från tidigt samråd
2007-03-22

*” I första hand är det viktigt att komma tillstånd med en **utrivning** av Massadammen **ur skötsel, säkerhet och fiskvandringaspekt.**”*

*”Det är viktigt att **förankra arbetet tidigt** och ta fram ett underlagsmaterial som kan presenteras för kommunedelsråd och politiker i övrigt i Norrahammar. Det är av vikt att få de boende att se en utrivning av Massadammen som något positivt. ”*

Ett bra och genomarbetat förslag

Känn att du går i naturen!

Träspänger tar sig an den kuperade terrängen och leder dig ut på en spännande promenad.
Det är något speciellt med vatten i rörelse.
Tänk dig då att se öringen leka...

DET STILLA VATTNET HAR BLIVIT EN
LIVFULL Å!

Ett annat "problem" - Norrahammarsborna

Lokal förankring
saknades

Mycket motstånd mot
en avsänkning, men
inte mot
fiskvandring.

Kommunen tänker om.

"Vi vill ha dammen kvar"

Norrahammarsbor på stormöte krävde att Massadammen bevaras

Behåll Massadammen. Vattenspeglarna i centrum är viktiga för samhället och något man ska vara rädd om.

Så lød den gemensamma ståndpunkten under torsdagens stormöte i Norrahammar.

Dammen kom att bli det stora samtalämnet under kvällen, då över 70 personer samlades i Folkets Hus för att bland annat lyssna på Weine Modigh, Soff Almqvist och Kristin Rydell från tekniska kontoret.

Deras uppdrag var att presentera det förslag som tagits fram och innebära att dammen försvinner för att i stället ersättas med en ålida.

Barriär för fisken

Bakgrunden är att dammfästet i dag stoppar öringsvandring, området anses som otillgängligt och dessutom finns det en risk för översvämning.

I förslaget rivs dammfästet, gångväg skapas, området blir mer tillgängligt och fisken kan fortsätta sin vandring upp i Tabergslådan.

Norrahammarsborna vill dock behålla sin Massadammen. Det stod tydligt klart under kvällen.

På andra platser bygger man vattenspeglar för stora pengar. Här funderar vi på att göra tvärtom. Nej, behåll dammen och utveckla den. Gärna med en laxtrappa, som borde vara en ganska enkel lösning, såklart. flera mötesdeltagare och möttes av applåder.

Ny kraftstation?

Att bostadsbolaget NKBo dessutom har andra planer för Massadammen, möttes också av starka reaktioner.

Vi vill också behålla den. Funderingar finns på att bygga en liten kraftstation och just nu står vi på ekonomin, avslutade NKBo:s styrelseordförande Anders Jørgensen.

Något som krävs, nästast har man att utveckla, är dock båtutrustning.

Det påpeklades av flera av mötesdeltagarna.

Det krävs både nöjning och en allmän uppfattning. Till det finns en tvivel om om Massadammen vänta så, den har vi gärna tillbaka. Spången och bra belysning likad.

Från tekniska kontoret såg Weine Modigh att förslaget om en ålida bara är en idé och göra något mot Norrahammarsborna vilja tänker man inte.

Kanske kan frågor om skolskolan och det allmänna utseendet i samhället bli en fråga för den lokala utvecklingsgruppen som såg sitt första inslag efter att mötet avslutats.

Med andra kvällen fanns nämligen också Lena Claesson från kommunen, som berättade om det centrumutvecklingsarbete som pågår i de olika kommunalerna.

I Norrahammar har en sådan grupp inte funnits på flera år, men nu verkar det vara dags.

Starka identiteten

Målet är att stärka kommunalens identitet och framtidsbero, men också öka delaktigheten. Det genom att mobilisera de lokala krafterna.

Någon prat- och tryckgrupp är det inte. Här ska någonting hända, fortsatte Claesson som sin roll ska driva processen, vara projektledare och hjälpa gruppen att hitta olika vägar.

Kvällens sista punkt blev gång- och cykelvägar. Både de som finns i dag och de som planeras.

Inte med i planen

Romy Svensson från stadsbyggnadskontoret presenterade de önskade som lämnats in och nu kan komma med i kommunens cykelplan.

Den sträcka som kanske berör Tabergslådan allra mest, Hallstorpavägen, finns däremot inte med. Något som betonar på att objektet är alltför stort.

Däremot finns Hallstorpavägen med som ett önskemål i verksamhets- och investeringsplanen för 2008 - 2011.

Vi har till och med försökt att få

både kommunala och statliga pengar, men har inte fått gehör för det. Förhoppningsvis kommer Hallstorpavägen med den här gången, sade Romy Svensson.

Cykelbanor

När det gäller övrig utbyggnad av cykelbanorna i Tabergslådan går det dock att säga när objekten kan bli verkliga. Inte heller vilka som i så fall kommer att bli det först.

Någon plan, prioritering finns inte i dag utan kommer först när vägen. Då får de tre kommuner bestämma.

ANETTE SVENSSON

Tre på Norrahammar. Thomas Lindor, Dan Nordström och Conny Håstedal är tre Norrahammarsbor som har funderingar på att vara med i den lokala utvecklingsgruppen. Något som i dag saknas i Norrahammar.

Foto: ANETTE SVENSSON

Lösning 2.0

Lokala Utvecklings-
gruppen i
Norrahammar
engagerades

Utrivning av dammen,
men uppbyggnad av tre
nya hålldammar.

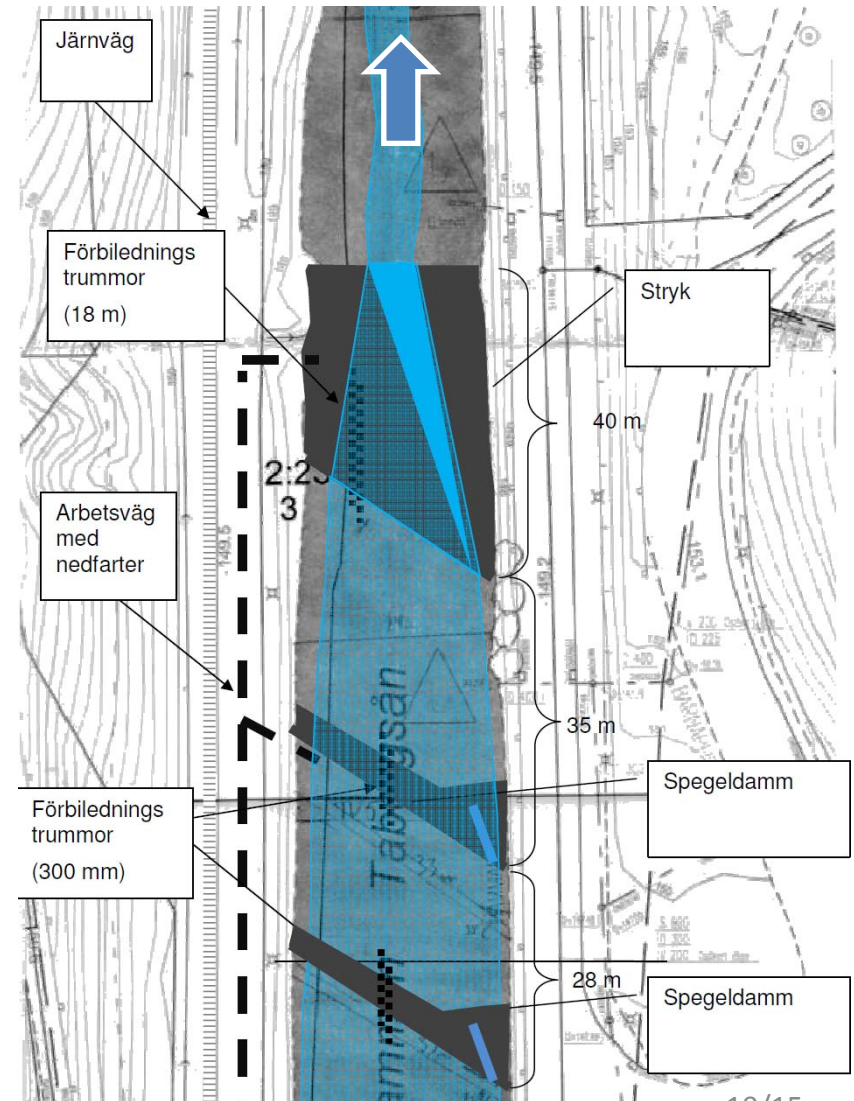

Lösning 2.0

Två spegeldammar och ett stryk

Fallhöjden på 3,7 m blir
 $1,6 + 0,5 + 0,5$ m

4 resp. 6,25 % lutning

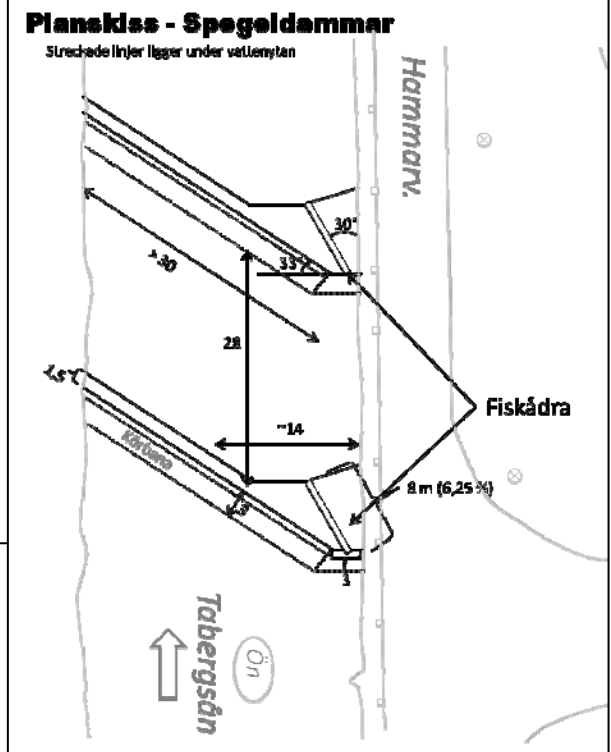
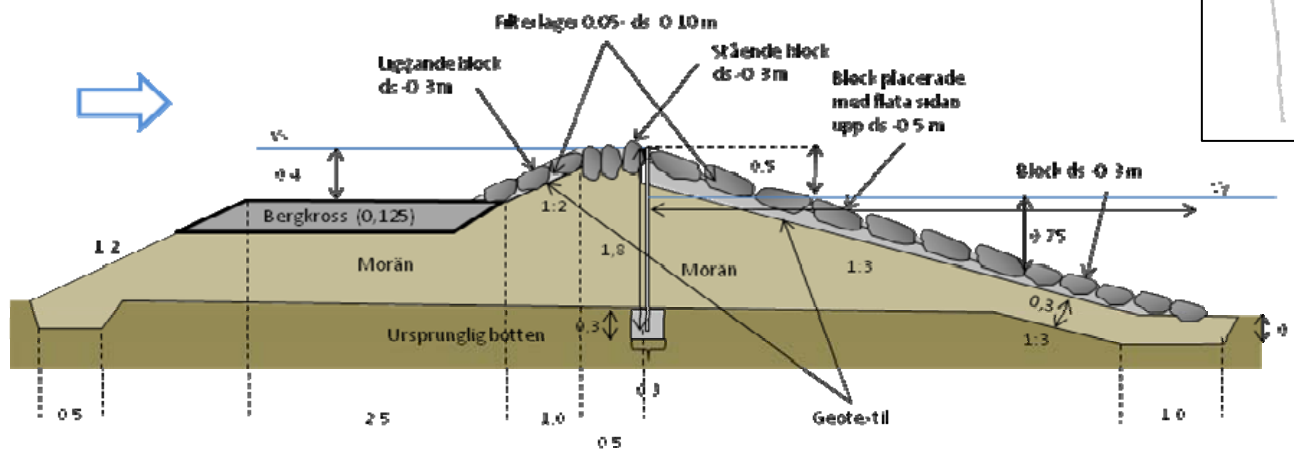

Lösning 2.0

Komplicerat, men möjliggör
fiskvandring.

Byggande i ån, med vatten.

Spegeldamm

Det fysiska genomförandet

Mars 2010

Mars 2011

Maj 2011

Maj 2011

Maj 2011

Juhi 2011

Augusti 2011

September 2011

September 2011

Oktober 2011

Oktober 2011

Oktober 2011

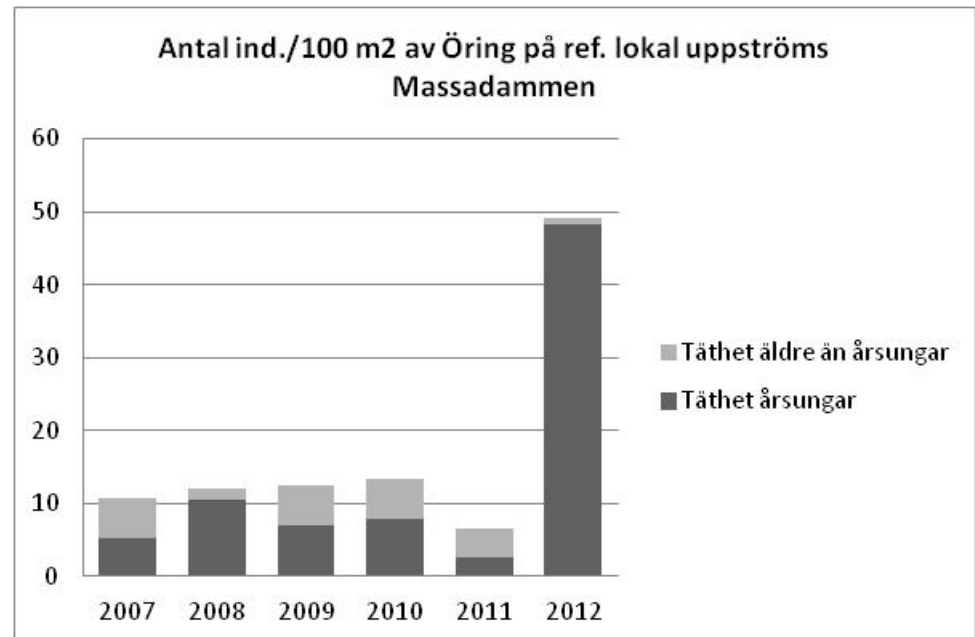

Oktober 2011

Resultat

- Fri fiskvandring.
- Bibehållen vattenspegel.
- 29 000 m² tillgängliga uppväxtområden för Vätteröring i ån har ökat till 36 000 m².
- Kostnaden ca 1,5 mkr, varav utrivningen 0,1 mkr.

Lärdomar

- Alla berörda ska vara införstådda eller representerade och få ge sin synpunkt.
- Vi måste veta problemen för att finna en lösning.
- Illustrera mera (låt andra se vad ni ser).
- Bygga med vatten är svårt, planera noga och var förberedd på ännu värre.

Tack för visat intresse!

Peter Lindvall
Jönköpings Fiskeribiologi AB

www.fiskeribiologi.se